

2. Rauch, A., & Frese, M. (2007). Let's put the person back into entrepreneurship research: A meta-analysis on the relationship between business owners' personality traits, business creation, and success. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 16(4), 353-385.

3. Риси характеру, якими повинен володіти кожен підприємець. URL : <https://bit.ly/3mdbJuL> (дата звернення 17.03.2021).

4. Історії успіху різних людей. URL : <https://bit.ly/3u7wXgv> (дата звернення 17.03.2021).

Рилєєв С. В.

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування, доцент
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Чернівці, Україна

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективність функціонування підприємства значною мірою залежить від організації системи управління грошовими потоками. Така система функціонує з метою забезпечення: виконання оперативних, тактичних та стратегічних планів; плато-, конкуренто- та кредитоспроможності, фінансової стійкості; раціонального формування та використання фінансово-майнового потенціалу; оптимізації витрат та доходів від операційної (основної), фінансової та інвестиційної діяльності, а отже й прибутковості та рентабельності підприємства.

Сьогодні все це відбувається в умовах світових кризових явищ, викликаних поширенням та мутацією інфекції COVID-19, які підвищують рівень невизначеності та ризику не лише ведення бізнесу окремими суб'єктами господарювання, але й взагалі його виживання та існування.

В даних умовах особливо актуалізується питання оптимізації управлінської діяльності в цілому, а також в розрізі відповідних функцій та інструментів управління, зокрема контролінгу.

За функціональними сферами, а отже і об'єктами управління, виділяють фінансовий, інвестиційний, маркетинговий, виробничий, інноваційний, логістичний, кадровий контролінг тощо.

Фінансовий контролінг на підприємстві є тим інструментом, який дозволяє керівництву та власникам отримати необхідну інформацію щодо виконання відповідних бюджетів та/або планів (управління та планування на підприємстві може відбуватися за концепцією «За рамками бюджетів» Beyond

Budgeting).

Фінансовий контролінг, як різновид контролінгу, формувався під впливом становлення та розвитку класичної німецької та англо-американської економічної школи. Представники першої школи у зміст категорії «контролінг» вкладають систему координації планування та контролю або інформаційної підтримки менеджменту, в якій управлінський облік є складовою контролінгу. В англо-американському варіанті контролінг розглядається виключно як підсистема управлінського обліку.

Одним з об'єктів фінансового контролінгу виступає грошовий потік – надходження та вибуття грошових коштів (готівка в касі, депозити до запитання) та їх еквівалентів (короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів та яким притаманний незначний ризик зміни вартості) [1]

Основна мета фінансового контролінгу грошових потоків полягає у інформаційній підтримці менеджменту в системі розробки планів, бюджетів надходження та витрачання грошових коштів в цілому, а також в розрізі видів звичайної (операційної, фінансової та інвестиційної) діяльності підприємства.

Розглядати фінансовий контролінг грошових потоків лише як елемент внутрішнього контролю достатньо вузько, оскільки внутрішній контроль грошових коштів всього лише процес перевірки виконання та реалізації прогнозу грошових потоків. Сьогодні не достатньо лише контролювати. Необхідно концентрувати контрольні дії на пріоритетних напрямках розвитку підприємства, своєчасно здійснювати моніторинг виконання планових (прогнозних) та бюджетних фінансових показників. Це й виступає функцією фінансового контролінгу грошових потоків.

Функції фінансового контролінгу в цілому, а отже і грошових потоків, переважно реалізуються у сфері інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, координації, планування, обліку та контролю тощо.

Узагальнені основні концептуальні засади контролінгу, фінансового контролінгу та фінансового контролінгу грошових потоків наведено на рис. 1. кредитоспроможності підприємства при допустимому рівні фінансових ризиків.

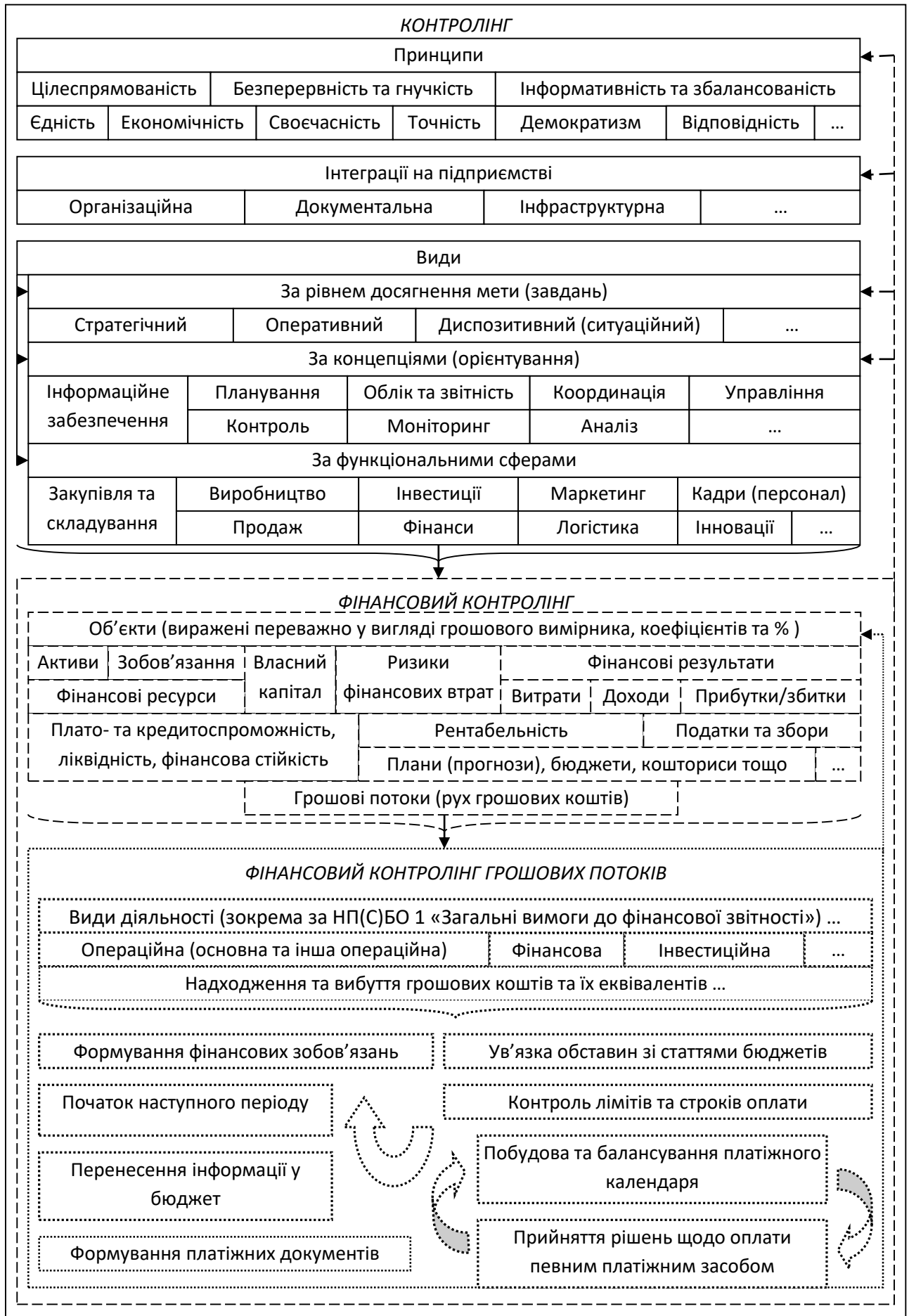

Рис. 1. Концептуальні засади фінансового контролінгу грошових потоків [1-5]

Фінансовий контролінг грошових потоків дозволяє вирішити наступні завдання: збалансування розмірів грошових потоків, синхронізація грошових потоків у часі та за видами звичайної діяльності, максимізація додатного та мінімізація від'ємного грошового потоку в цілому та в розрізі окремих операцій або видів діяльності, максимізація чистого грошового потоку з наступною оптимізацією (мінімізацією) середнього залишку грошових коштів за певний період часу, здійснення безперервного кругообігу грошових коштів, підвищення віддачі від інвестованих грошей внаслідок капіталізації прибутку та зниження фінансових (у т.ч. валютних) ризиків тощо.

Переважно на вітчизняних підприємствах фінансовий контролінг залишається відносно новим інструментом фінансового менеджменту, що, відповідно, звужує інформаційну підтримку планування, координації, контролю, моніторингу, аналізу та прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» IASB : Стандарт, Міжнародний документ від 30.06.2017. Дата оновлення 13.02.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_007#Text (дата звернення: 27.02.2021).
2. Бердар М. М. Фінансовий контролінг як складова системи управління стійким розвитком підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18. С. 33–37.
3. Глинская О. С. Концепция контроллинга денежного потока. *Аудит и финансовый анализ*. 2020. № 3. URL: https://auditfin.com/fin/2020/3/09_04.pdf.
4. Партин Г. О., Задерецька Р. І. Фінансовий контролінг : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 232 с.
5. Хлевная Е. А. Методология формирования системы финансового контроллинга бизнес-процессов промышленных холдингов : дис. ... д-ра. экон. наук : 08.00.12. Москва, 2017. 454 с. URL: <https://studizba.com/files/show/pdf/51427-66-dissertaciya.html>.